

mgr **Jolanta KLIMIUK**

Dział Księgowy i Planowania CNBOP

FINANSOWANIE PROJEKTÓW W RAMACH REGIONALNYCH PROGRAMÓW OPERACYJNYCH W LATACH 2007-2013

Streszczenie

W materiale opisano możliwości pozyskiwania środków finansowych z Unii Europejskiej w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych ze szczególnym uwzględnieniem Województwa Mazowieckiego.

Summary

The article describes possibilities of getting UE funds in frames of Regional Operation Programs especially in Mazowsze district.

Wstęp

W nowej perspektywie finansowej 2007-2013 w ramach funduszy unijnych przewidzianych na realizację zadań określonych w Narodowych Strategicznych Ramach Odniesienia¹ (NSRO) (Narodowej Strategii Spójności) (NSS), oprócz przewidzianych środków na realizację Programów Operacyjnych (PO) zostały zaplanowane środki finansowe na realizację Regionalnych Programów Operacyjnych² (RPO).

Dotychczasowy wspólny program wdrażania na poziomie regionów ZPORR (Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego) został zastąpiony

16 Regionalnymi Programami Operacyjnymi, które zawierają własne programy dostosowane do potrzeb w poszczególnych województwach.

Dla każdego województwa został opracowany odrębny Program Operacyjny, współfinansowany ze środków strukturalnych Unii Europejskiej, za który odpowiedzialny jest

---

¹ Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia (NSRO) (Narodowa Strategia Spójności) (NSS) to podstawowy dokument przygotowywany przez każdy kraj członkowski UE, określający krajowe priorytety, na które będą przeznaczone unijne fundusze w okresie programowania 2007 – 2013. Podczas konferencji „Silne regiony – budowanie mostów dla Europy”, która odbywa się w dniach 9 – 10 maja 2007r. w Hof (Bawaria), Komisja Europejska ogłosiła, iż zaakceptowała polskie Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia. Zatwierdzenie NSRO przez KE stanowi wymóg prawny przyjęcia programów operacyjnych na lata 2007 – 2013. zob. www.mrr.gov.pl

² [www.mrr.gov.pl/ProgramyOperacyjne+2007-2013/regionalne/;](http://www.mrr.gov.pl/ProgramyOperacyjne+2007-2013/regionalne/)

Zarząd Województwa pełniący funkcję Instytucji Zarządzającej³ programem. Zadaniem Regionalnych Programów Operacyjnych jest stworzenie warunków dla poprawy konkurencyjności polskiej gospodarki opartej na wiedzy i przedsiębiorczości umożliwiającej ciągły rozwój sytuacji społeczności danego regionu⁴.

Nadrzędnym celem każdego województwa opracowującego swój program było wyrównanie szans rozwojowych i restrukturyzacja obszarów wiejskich jak również przeciwdziałanie marginalizacji gospodarczej i społecznej poprzez poprawę warunków rozwoju polskich regionów z uwzględnieniem najuboższych obszarów. Znaczące role w RPO odgrywają priorytety mające na względzie wzrost inwestycji w przedsiębiorstwach oraz wzmocnienie potencjału innowacyjnego, a także rozwój infrastruktury wzmacniającej konkurencyjność regionu, ochronę zdrowia, edukację, turystykę i dziedzictwo kulturowe.

Czym są Regionalne Programy Operacyjne?

Regionalne Programy Operacyjne (RPO) są głównym instrumentem służącym realizacji celów Strategii Rozwoju poszczególnych województw do roku 2020, przy wykorzystaniu środków z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego⁵. Jednocześnie wpisują się w cele i priorytety Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007-2013 wspierających wzrost gospodarczy i zatrudnienie, które są podstawą przygotowania w ramach polityki spójności poszczególnych Programów Operacyjnych.

Wszystkie Regionalne Programy Operacyjne zostały przyjęte w Polsce przez Radę Ministrów a następnie przesłane do Komisji Europejskiej w celu ich zaakceptowania. Podpisanie Regionalnych Programów Operacyjnych przez Komisję Europejską wiąże się z możliwością szybkiego uruchomienia rundy aplikacyjnej oraz wdrożenia do realizacji projektów wynikających z poszczególnych priorytetów.

Podział środków wspólnotowych na poszczególne Regionalne Programy Operacyjne na lata 2007-2013 został przedstawiony w Tabeli 1 i na Ryc. 1.

---

³ Instytucja Zarządzająca – minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, w przypadku programów operacyjnych, zarząd województwa odpowiedzialny za przygotowanie i wdrożenie programu;

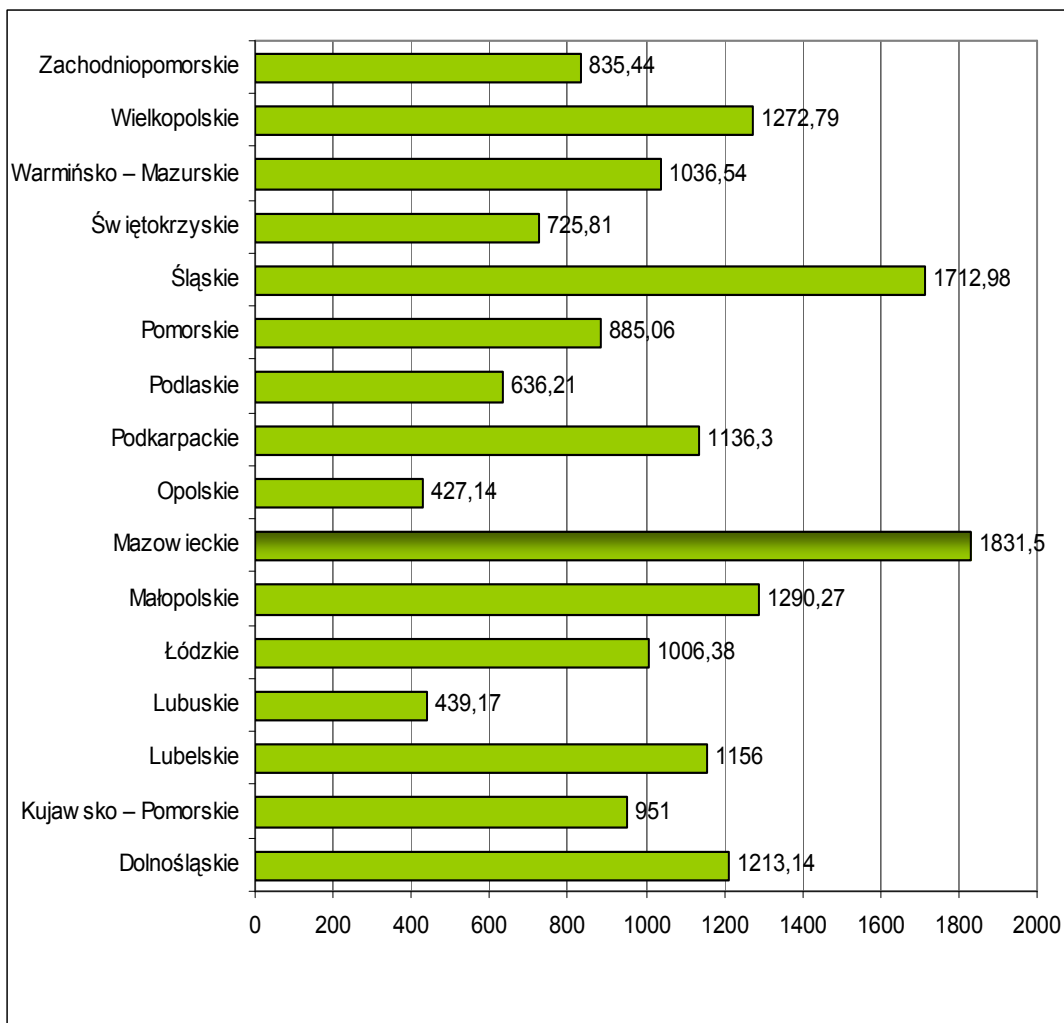
⁴ Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2006 r., nr 227, poz. 1658);

⁵ Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego EFRR - powstał w 1975 roku jako reakcja na coraz większe rozbieżności w rozwoju regionów, spowodowane kryzysem gospodarczym i przystąpieniem do UE Wielkiej Brytanii i Irlandii. Jego zadaniem jest popieranie społeczno - gospodarczej spójności poprzez wyrównywanie głównych dysproporcji regionalnych i uczestniczenie w rozwoju i przekształcaniu regionów.

Tabela 1.

**Podział środków finansowych na poszczególne Programy Operacyjne na lata
2007 – 2013**

Regionalny Program Operacyjny województwa:	Wkład wspólnotowy (w euro)
Dolnośląskiego	1213,14
Kujawsko – Pomorskiego	951,00
Lubelskiego	1156,00
Lubuskiego	439,17
Łódzkiego	1006,38
Małopolskiego	1290,27
Mazowieckiego	1831,50
Opolskiego	427,14
Podkarpackiego	1136,30
Podlaskiego	636,21
Pomorskiego	885,06
Śląskiego	1712,98
Świętokrzyskiego	725,81
Warmińsko – Mazurskiego	1036,54
Wielkopolskiego	1272,79
Zachodniopomorskiego	835,44

Ryc. 1. Podział środków finansowych na poszczególne Programy Operacyjne na lata 2007 – 2013

Powyższa tabela i wykres przedstawiają szczegółowy podział środków finansowych w Polsce w układzie poszczególnych województw. Najwięcej środków finansowych przeznaczonych zostało na RPO WM, który ma za zadanie przyczynić się do zwiększenia konkurencyjności i innowacyjności regionu jako aglomeracji skupiającej największy potencjał społeczny i gospodarczy, a także jako centrum zarządzania państwem, kulturą, gospodarką, oświatą i służbą zdrowia.

Szczególną uwagę pragnę zwrócić na wspomniany wyżej Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego (RPO WM)⁶.

Województwo mazowieckie to największy i najludniejszy region Polski, co wynika z usytuowania w nim największej metropolii - warszawskiej - liczącej około 2,5 mln

⁶ zob. www.mazovia.pl

mieszkańców. Jednakże z uwagi na wchodzące w jego skład obszary dawnych województw: ciechanowskiego, plockiego, radomskiego, i siedleckiego, które są znacznie słabiej zaludnione i zurbanizowane, gęstość zaludnienia regionu jest tylko o około 20% wyższa od średniej krajowej, a wskaźnik urbanizacji przekracza średnią zaledwie o 5%. Ta dwudzielność między metropolitalnym centrum regionu i rolniczymi peryferiami stanowi podstawową cechę województwa mazowieckiego.

RPO Województwa Mazowieckiego został przygotowany w oparciu o doświadczenia wynikające z poprzedniego okresu programowania w latach 2004 – 2006 oraz innych dokumentów niezbędnych do uruchomienia Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia, Strategii Rozwoju Kraju 2007 – 2015, rozporządzenia w sprawie funduszy strukturalnych i Strategicznych Wytycznych Wspólnoty⁷ dotyczących polityki spójności 2007 – 2013. RPO WM podobnie jak pozostałe Programy Operacyjne jest wynikiem wielomiesięcznych prac, dyskusji nad jego treścią, warsztatów i konsultacji wojewódzkich z udziałem jednostek samorządu terytorialnego, administracji rządowej, środowisk naukowych, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych, Wójtów i Burmistrzów Województwa Mazowieckiego, przedstawicieli samorządów lokalnych jak również przedstawicieli Rządu oraz Komisji Europejskiej. Ze wszystkich regionów Polski tylko województwo mazowieckie wykonało badania społeczne, które pozwoliły poznać preferencje i oczekiwania społeczne dla planowanych kierunków rozwoju województwa mazowieckiego. W przeprowadzonych badaniach wzięto pod uwagę 3 niezależne grupy społeczne: mieszkańcy województwa mazowieckiego, przedsiębiorcy, jednostki samorządu terytorialnego. W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono, iż priorytetowymi obszarami kwalifikującymi się do wsparcia z funduszy UE są: edukacja, infrastruktura zdrowotna, ochrona środowiska, infrastruktura drogowa. Przeprowadzone badania potwierdziły wcześniej przyjęte założenia ujęte w RPO WM. W programie położono więc nacisk na innowacyjność i rozwój przedsiębiorczości.

„Przy opracowaniu RPO WM kierowano się zasadami: programowania, partnerstwa i dodatkowości, co oznacza, że dokument ma charakter wieloletniego planu budżetowego. Jego cele będą realizowane w oparciu o współdziałanie z partnerami społecznymi i gospodarczymi, a środki UE nie będą zastępować środków krajowych, lecz jedynie wspierać osiągnięcie założonych celów rozwojowych. Realizacja RPO WM przyczyni się do zwiększenia

---

⁷ Strategiczne Wytyczne Wspólnoty zawierają zasady i priorytety polityki spójności oraz sugerują w jaki sposób europejskie regiony mogą optymalnie wykorzystać środki unijne, które zostały przyznane na krajowe i regionalne programy pomocy w okresie najbliższych siedmiu lat. Wytyczne dążą do zapewnienia równowagi pomiędzy podwójnymi celami agendy zatrudnienia i wzrostu gospodarczego oraz spójności terytorialnej.

konkurencyjności regionu i zwiększenia spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej województwa mazowieckiego”⁸.

RPO WM został podpisany przez Komisję Europejską w dniu 11 października 2007 r. podczas odbywającego się w Brukseli Europejskiego Tygodnia Regionów i Miast Open Days. Ze strony unijnej w ceremonii podpisania RPO wzięli udział komisarz ds. polityki regionalnej Danuta Hübner oraz Manfred Beschel i Pascal Boijmans z dyrekcji generalnej ds. polityki regionalnej. Stronę polską reprezentowali ambasador RP przy Unii Europejskiej Jan Tombiński, wiceminister rozwoju regionalnego Jerzy Kwieciński oraz Jacek Kozłowski – wicemarszałek województwa mazowieckiego.

Cele RPO Województwa Mazowieckiego

Głównym celem RPO WM jest poprawa konkurencyjności regionu i zwiększanie spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej województwa.

Cel główny RPO WM będzie realizowany poprzez cele szczegółowe:

1. Rozwój gospodarki regionu, w tym gospodarki opartej na wiedzy;
2. Poprawa i uzupełnienie istniejącej infrastruktury technicznej;
3. Aktywizacja miast oraz obszarów atrakcyjnych turystycznie;
4. Poprawa infrastruktury społecznej warunkującej rozwój kapitału ludzkiego w regionie.

Cele szczegółowe programu przyczyniają się do osiągnięcia celu głównego programu a tym samym do osiągnięcia celów rozwojowych określonych w dokumentach wspólnotowych i krajowych oraz Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2020.

Priorytetami, które będą realizowane w ramach RPO WM będą:

1. Tworzenie warunków dla rozwoju potencjału innowacyjnego i przedsiębiorczości na Mazowszu;
2. Przyspieszenie e-Rozwoju Mazowsza;
3. Regionalny system transportowy;
4. Środowisko, zapobieganie zagrożeniom i energetyka;
5. Wzmacnianie roli miast w rozwoju regionu;
6. Wykorzystanie walorów naturalnych i kulturowych dla rozwoju turystyki i rekreacji;
7. Tworzenie i poprawa warunków dla rozwoju kapitału ludzkiego;
8. Pomoc techniczna.

---

⁸ Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego 2007-2013, www.mrr.gov.pl/regionalne

Na szczególną uwagę zasługują niżej opisane wybrane priorytety skierowane głównie dla jednostek naukowych, przedsiębiorstw i instytucji okołobiznesowych⁹.

Tabela 2.

Opis Priorytetu 1 Regionalnego Programu Operacyjnego WM

Priorytet 1	
Tworzenie warunków dla rozwoju potencjału innowacyjnego i przedsiębiorczości na Mazowszu	
CEL PRIORYTETU	Poprawa konkurencyjności Mazowsza poprzez tworzenie korzystnych warunków dla rozwoju potencjału innowacyjnego i wsparcie rozwoju przedsiębiorczości.
CELE SZCZEGÓŁOWE	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zwiększenie transferu innowacji do gospodarki poprzez wzmocnienie potencjału infrastrukturalnego sfery badawczo - rozwojowej oraz wspieranie inwestycji w badania i przedsięwzięcia rozwojowe. 2. Rozwój sieci powiązań gospodarczych poprzez wspieranie powstawania i rozwoju klastrów przemysłowych i powiązań kooperacyjnych między przedsiębiorstwami i przedsiębiorstwami a sferą badawczo-rozwojową. 3. Rozwój sieci instytucji otoczenia biznesu i zwiększenie dostępności do usług doradczych. 4. Zwiększenie dostępności firm do kapitału zewnętrznego poprzez tworzenie systemu wsparcia finansowego przedsiębiorstw. 5. Podniesienie konkurencyjności mikroprzedsiębiorstw i MSP poprzez dostosowanie do wymogów rynkowych, w tym zapewnienie dostępu do nowych technologii, systemów certyfikacji i jakości. 6. Poprawa infrastruktury technicznej oraz instytucjonalnej poprzez wykorzystanie endogenicznego potencjału, w tym atrakcyjnego położenia regionu i rezerw terenowych dla inwestycji.
PROJEKTY	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wzmocnienie sektora badawczo-rozwojowego <p style="text-align: center;">Realizowane będą działania mające na celu wzmocnienie</p>

⁹ Uszczegółowienie Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007 – 2013, www.mazovia.pl

konkurencyjności sfery badawczo - rozwojowej poprzez budowę, rozbudowę i modernizację infrastruktury badawczej jednostek naukowych, inwestycje związane z tworzeniem wspólnej infrastruktury specjalistycznej, projekty polegające na utrzymaniu i rozwoju nowoczesnej infrastruktury informatycznej sektora badawczo-rozwojowego.

2. Budowa sieci współpracy nauka-gospodarka

Przewiduje się tworzenie i rozwój sieci współpracy w zakresie innowacji pomiędzy sektorem badawczo - rozwojowym, przedsiębiorstwami i innymi podmiotami służących transferowi nowych technologii i know-how, tworzenie i rozwój infrastruktury, która ułatwia dostęp do finansowania np. biura transferu technologii, inkubatory, programy gotowości inwestycyjnej, przygotowanie warunków lokalowych dla prowadzenia działalności gospodarczej i innowacyjnej, w tym parków przemysłowych i inkubatorów przedsiębiorczości, Centrów Transferu Technologii, parków technologicznych, wspieranie i rozwój spójnych systemów informacji o innowacjach i promocji innowacyjności.

3. Wspieranie sektora MSP

Projekty w ramach priorytetu skierowane będą na rozwój MSP i przedsiębiorczości innowacyjnej w regionie i podniesienie konkurencyjności mazowieckich MSP na rynku regionalnym, krajowym i międzynarodowym.

Przewiduje się zapewnienie odpowiednich warunków rozpoczynania i prowadzenia działalności gospodarczej oraz wspomaganie nawiązywania współpracy między przedsiębiorstwami, wsparcie doradcze i inwestycyjne dla MSP nowotworzonych (start-up) i funkcjonujących na rynku - na działania prorozwojowe, tworzące nowe miejsca pracy.

Podniesienie konkurencyjności przedsiębiorstw nastąpi również poprzez wsparcie powstawania i rozwoju przedsiębiorstw innowacyjnych, wspieranie inwestycji BRT, w tym rozwoju technologicznego i organizacyjnego przedsiębiorstw ułatwienie dostępu do usług certyfikujących i standaryzacyjnych, tworzenie i rozwijanie sieci i powiązań kooperacyjnych między przedsiębiorstwami.

Przedsiębiorcy będą mogli ubiegać się o dotacje na wdrażanie przedsięwzięć inwestycyjnych na rozpoczęcie prowadzenia działalności gospodarczej lub jej

	<p>rozszerzenie, także inwestycji w badania, przedsięwzięcia rozwojowe oraz w celu wdrożenia nowych technologii i wsparcie projektów badawczych (badania przemysłowe i przedkonkurencyjne)</p> <p>4. Dostęp do zewnętrznych źródeł finansowania (fundusze regionalne pożyczkowe, poręczeniowe)</p> <p>Realizowane będą projekty dotyczące: powstawania i dokapitalizowania regionalnych, subregionalnych i lokalnych funduszy wspierających rozwój przedsiębiorczości i innowacyjności na Mazowszu w tym funduszy pożyczkowych i funduszy poręczeń kredytowych oraz doradztwa w zakresie pozyskiwania zewnętrznego finansowania na rozwój działalności gospodarczej.</p> <p>5. Kompleksowe przygotowanie terenów pod działalność gospodarczą</p> <p>Poprawa konkurencyjności regionu będzie opierać się na wykorzystaniu endogenicznego potencjału regionu, w tym korzystnej lokalizacji i rezerw terenowych w celu umożliwienia inwestorom dostępu do infrastruktury terenów inwestycyjnych.</p> <p>Kompleksowe przygotowanie terenów pod działalność gospodarczą będzie obejmować również stworzenie spójnego systemu ofert inwestycyjnych i promocji terenów przygotowanych pod działalność gospodarczą.</p> <p>6. Wzmocnienie instytucji otoczenia biznesu</p> <p>Przewiduje się realizację projektów dotyczących wsparcia powstawania i rozwoju instytucji otoczenia biznesu oraz tworzenia lokalnych i regionalnych sieci instytucji otoczenia biznesu oraz wspieranie rozwoju instytucji otoczenia biznesu ukierunkowanych na udzielanie specjalistycznych usług doradczych w obszarze transferu innowacji i nowych technologii do gospodarki</p> <p>Instytucje otoczenia biznesu skupione są głównie w Warszawie, zakres i jakość świadczonych przez nie usług jest zróżnicowana, ośrodki są słabo wyposażone pod względem technicznym, odnotowuje się także braki kadrowe. Oferta usług nie jest dostosowana do potrzeb przedsiębiorstw innowacyjnych i wspierania transferu innowacji między nauką a gospodarką.</p> <p>System dla swej sprawności wymaga wykreowania nowych, wzmocnienia już istniejących instytucji i wsparcia tworzenia lokalnych, subregionalnych</p>
--	--

	<p>i regionalnych sieci instytucji otoczenia biznesu, w tym działających w obszarze innowacji.</p> <p>7. Promocja gospodarcza</p> <p>Wypromowanie Mazowsza jako regionu przyjaznego dla inwestorów i nowych technologii wymaga podjęcia szeregu działań promujących zarówno region jako miejsce lokalizacji inwestycji jak i przedsiębiorców. Przewiduje się: poprawę infrastruktury konferencyjno - wystawienniczej, wsparcie i integrację działań w zakresie marketingu i promocji gospodarczej regionu, wsparcie w zakresie internacjonalizacji przedsiębiorstw poprzez promocję przedsiębiorców na targach, misjach gospodarczych czy imprezach targowo-wystawienniczych, wspieranie i rozwój spójnych systemów informacji o przedsiębiorczości, innowacjach i promocji innowacyjności na Mazowszu, w tym stworzenie systemu ofert inwestycyjnych i promocji terenów przygotowanych pod działalność gospodarczą.</p>
BENEFICJENCI	<ol style="list-style-type: none"> 1. jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, 2. jednostki organizacyjne samorządu terytorialnego posiadające osobowość prawną, 3. jednostki naukowe, 4. szkoły wyższe, 5. jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną (nie wymienione wyżej), 6. organizacje pozarządowe, 7. kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych, 8. instytucje otoczenia biznesu, 9. przedsiębiorcy.

Tabela 3.

Opis Priorytetu 2 Regionalnego Programu Operacyjnego WM

<p>Priorytet 2 Przyspieszenie e-Rozwoju Mazowsza</p>	
CEL PRIORYTETU	<p>Rozwój społeczeństwa informacyjnego poprzez wsparcie dla przedsięwzięć wynikających ze Strategii e-Rozwoju Województwa Mazowieckiego na lata 2007-2013.</p>

CELE SZCZEGÓŁOWE	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przeciwdziałanie wykluczeniu informacyjnemu. 2. Rozwój e-usług dla obywateli. 3. Rozwój technologii komunikacyjnych i informacyjnych dla MSP.
PROJEKTY	<p>W ramach priorytetu realizowane będą:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. przedsięwzięcia z zakresu budowy, rozwoju nowoczesnej infrastruktury informatycznej dla nauki, rozwoju zaawansowanych aplikacji i usług teleinformatycznych dla środowiska naukowego, budowa, przebudowa lub wyposażenie centrów zarządzania sieciami regionalnymi lub lokalnymi oraz budowa, rozbudowa lokalnych lub regionalnych bezpiecznych systemów transmisji danych. 2. projekty informatyzacji województwa (sieci szerokopasmowe), przedsięwzięcia pozwalające na rozwój e-usług publicznych dostępnych dla obywateli i przedsiębiorców o wymiarze regionalnym i lokalnym (m.in. infrastruktura administracji publicznej, infrastruktury informacji przestrzennej działającej na poziomie lokalnym i regionalnym) oraz rozwoju ICT¹⁰ dla przedsiębiorstw. 3. stworzenie systemu usług on line dostępnych dla mieszkańców i przedsiębiorców, platformy zintegrowanych usług publicznych, Publicznych Punktów Dostępu do Internetu oraz innych usług społeczeństwa informacyjnego powiązanych z serwisem informacyjno-komunikacyjnym. 4. przedsięwzięcia mające na celu poprawę dostępności infrastruktury dla osób niepełnosprawnych oraz działania mające na celu zapobieganiu wykluczeniu społecznemu.
BENEFICJENCI	<ol style="list-style-type: none"> 1. jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, 2. jednostki organizacyjne samorządu terytorialnego posiadające osobowość prawną, 3. zakłady opieki zdrowotnej działające w publicznym systemie ochrony zdrowia, 4. jednostki naukowe, 5. szkoły wyższe, 6. jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną (nie wymienione wyżej),

¹⁰ ICT - technologie informacyjne i komunikacyjne

	<ul style="list-style-type: none"> 7. organizacje pozarządowe, 8. kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych, 9. instytucje otoczenia biznesu, 10. przedsiębiorcy.
--	---

Tabela 4.

Opis Priorytetu 4 Regionalnego Programu Operacyjnego WM

Priorytet 4 Środowisko, zapobieganie zagrożeniom i energetyka	
CEL PRIORYTETU	Poprawa stanu środowiska naturalnego województwa mazowieckiego
CELE SZCZEGÓŁOWE	<ul style="list-style-type: none"> 1. Ograniczenie ilości zanieczyszczeń przedostających się do powietrza, wód i gleb oraz przeciwdziałanie ich negatywnym skutkom. 2. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury elektroenergetycznej i ciepłowniczej regionu i zwiększenie wykorzystania energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych i kogeneracyjnych o wysokiej sprawności. 3. Wzrost bezpieczeństwa mieszkańców województwa mazowieckiego poprzez tworzenie systemów zapobiegania i zwalczania zagrożeń naturalnych i katastrof ekologicznych oraz usprawnienie zarządzania środowiskiem. 4. Zachowanie bioróżnorodności.
PROJEKTY	<p>W ramach Priorytetu realizowane będą projekty mające pozytywny wpływ na zwiększenie atrakcyjności gospodarczej i inwestycyjnej oraz zgodne ze standardami w zakresie ochrony środowiska wymaganymi w Dyrektywach, przy wykorzystaniu synergii pomiędzy ochroną zasobów naturalnych i wzrostem gospodarczym zgodnie z zaleceniami Strategii Lizbońskiej.</p> <p>Cel główny Priorytetu zostanie osiągnięty dzięki działaniom inwestycyjnym w infrastrukturę w zakresie wodociągów i kanalizacji, ochrony powietrza oraz gospodarki odpadami.</p> <p>Planowane jest również wsparcie działań zmierzających do ochrony powietrza, poprzez modernizację systemów ciepłowniczych, źródeł wytwarzania ciepła i energii oraz</p>

	<p>termomodernizację budynków. Promowane będą przede wszystkim: inwestycje w technologie wykorzystujące alternatywne źródła energii w szczególności ze źródeł odnawialnych; inwestycje w zakresie kogeneracji o wysokiej sprawności, w szczególności ze źródłami energii z OZE¹¹; służące ograniczeniu nadmiernego zużycia paliw i poprawie sprawności energetycznej; dotyczące rozbudowy i modernizacji infrastruktury elektroenergetycznej w celu zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego regionu; umożliwiające przyłączanie OZE do sieci elektroenergetycznej; służące rozbudowie sieci gazowych na obszarach wiejskich.</p> <p>Ponadto wspierane będą działania zmierzające do tworzenia spójnych, regionalnych systemów monitoringu środowiska oraz prognozowania, ostrzegania, reagowania i likwidacji skutków zagrożeń, zarówno naturalnych, jak i technologicznych oraz inwestycje w tym zakresie.</p> <p>Realizowane będą również projekty wsparcia dla przedsiębiorstw we wprowadzaniu przyjaznych środowisku technologii oraz usprawnienia zarządzania środowiskiem, a także projekty w zakresie zachowania i ochrony istniejących zasobów dziedzictwa naturalnego na terenach parków narodowych, obszarów Natura 2000 i leśnych kompleksów promocyjnych.</p>
BENEFICJENCI	<ol style="list-style-type: none"> 1. jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, 2. jednostki organizacyjne samorządu terytorialnego posiadające osobowość prawną, 3. administracja rządowa, 4. parki narodowe i krajobrazowe, 5. PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne, 6. zakłady opieki zdrowotnej działające w publicznym systemie ochrony zdrowia, 7. jednostki naukowe, 8. instytucje kultury, 9. szkoły wyższe, 10. osoby prawne i fizyczne będące organami prowadzącymi szkoły i placówki, 11. jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną (nie wymienione wyżej), 12. partnerzy społeczni i gospodarczy, 13. organizacje pozarządowe, 14. kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych, 15. spółki wodne,

¹¹ OZE – Odnawialne Źródła Energii

	16. przedsiębiorcy albo MSP.
--	------------------------------

Pozostałe nie opisane priorytety, przeznaczone zostały na wspieranie infrastruktury drogowej, kultury, turystyki i rekreacji oraz poprawę warunków dla rozwoju kapitału ludzkiego i ochronę środowiska skierowane do wsparcia finansowego w szczególności dla jednostki samorządu terytorialnego, ich związków i stowarzyszeń, przedsiębiorców, instytucji kultury, szkół wyższych, organizacji pozarządowych, kościołów i związków wyznaniowych spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych, TBS, oraz publicznych zakładów opieki zdrowotnej.

Założeniem wszystkich priorytetów RPO WM jest wspomaganie szeroko rozumianej innowacyjności, na którą składają się działania z zakresu nauki, techniki, organizacji czy edukacji. Pomoc finansowa w ramach RPO WM będzie obejmowała zarówno przedsiębiorstwa, instytucje otoczenia biznesu oraz jednostki naukowe świadczące przedsiębiorstwom usługi o wysokiej jakości.

Przekazywanie beneficjentom środków finansowych w ramach RPO WM

Tabela 5.

Sposób przekazywania środków finansowych w ramach RPO WM

Projekty konkursowe realizowane przez innych niż państwowe jednostki budżetowe beneficjentów, w tym m.in. jednostki samorządu terytorialnego;	Refundacja wydatków jest dokonywana na podstawie wniosku o płatność i odnosi się do wydatków faktycznie poniesionych, potwierdzonych przez faktycznie zapłacone faktury lub dokumenty księgowe o równoważnej wartości dowodowej oraz dowody zapłaty np. wyciągi z rachunku bankowego i przelewy. Wypłata zaliczki będzie dokonywana na warunkach określonych umową o dofinansowanie projektu po udokumentowaniu faktu wykonania jakiegoś etapu lub całości robót przez wykonawcę i poniesienia kosztów przez beneficjenta w postaci przedstawienia kopii protokołu odbioru prac z załączonymi kopiami faktur pro-forma. Jest to szczególna forma zaliczki z uwagi na fakt, że kwota jej musi być równa później dokonanych wydatkom przez beneficjenta i rozliczana poprzez przedstawienie kopii faktur i dowodów zapłaty na rzecz wykonawcy.
Projekty konkursowe państwowych jednostek budżetowych	Środki na projekty wybierane w procedurze konkursowej dla państwowych jednostek

	budżetowych zostaną zaplanowane w ramach rezerwy celowej, której dysponentem będzie Ministerstwo Finansów. Po zatwierdzeniu projektu do realizacji przez właściwą instytucję, środki te będą uruchamiane przez Ministra Finansów na wniosek właściwego ministra nadzorującego daną jednostkę budżetową.
Projekty własne samorządu województwa oraz jednostek budżetowych Zarządzającej.	Środki finansowe na realizację projektów własnych są wypłacane na podstawie uchwały Zarządu Województwa Mazowieckiego, bezpośrednio z rachunku Urzędu Marszałkowskiego

Z powyższej tabeli wynika, iż każdy projekt złożony do Urzędu Marszałkowskiego w celu zakwalifikowania do finansowego wsparcia będzie odpowiednio klasyfikowany i rozpatrywany pod określonymi warunkami, osobno dla każdej grupy beneficjentów.

Zakończenie

Województwo Mazowieckie w momencie zatwierdzenia przez Komisję Europejską Regionalnego Programu Operacyjnego uzyskało możliwość korzystania z przyznanych funduszy, których głównym celem jest poprawa konkurencyjności regionu i zwiększanie spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej województwa. Aby dobrze wykorzystać przyznane fundusze unijne, Województwo Mazowieckie podjęło wysiłek i zaangażowało się w opracowanie Programu na siedmioletni okres programowania, stwarzający szansę rozwoju w regionie dla szerokiej grupy beneficjentów.

Wszyscy zainteresowani, pragnący modernizować, rozbudowywać i rozwijać posiadane zasoby stawiając jednocześnie na innowacje i nowe technologie, mają dużą szansę skorzystać ze środków w ramach funduszy RPO WM.

Zakłada się, iż wizja Województwa Mazowieckiego po 2013 roku doprowadzi do:

1. Podniesienia poziomu i jakości życia, który wpłynie na poprawę bezpieczeństwa wśród obywateli poprzez zapewnienie łatwiejszej dostępności do infrastruktury technicznej i społecznej, a także doprowadzenie do wzrostu innowacyjności i konkurencyjności polskiej gospodarki z innymi polskimi regionami;

2. Wystąpienia korzyści gospodarczych, społecznych i politycznych poprzez poprawę poziomu życia mieszkańców województwa mazowieckiego;
3. Ułatwienia dostępu do turystyki, kultury, edukacji i szkolenia, co w przyszłości skutkowało będzie większym zainteresowaniem życiem kulturalnym, zminimalizowaniem bezrobocia i zwiększenia aktywności zawodowej społeczności województwa mazowieckiego;
4. Poprawy sieci drogowej oraz bezpieczeństwa ruchu drogowego, a także poprawy rozwoju regionalnego transportu lotniczego;
5. Ograniczenia degradacji środowiska naturalnego oraz jego strat, a także zmniejszenie zagrożenia dla zdrowia oraz poprawę jakości życia mieszkańców województwa mazowieckiego.

Działania te, są niezbędnymi krokami do polepszania konkurencyjności rynkowej tak, by dorównać polityce regionalnej pozostałych województw.

Jednocześnie należy pamiętać, że nie można spodziewać się efektów w pierwszych latach programowania. Nowe technologie czy też świadczone usługi muszą mieć możliwość i czas na wdrożenie oraz zastosowanie w praktyce. Otrzymanie funduszy europejskich na realizację polityki regionalnej nie spowoduje wyrównania poziomów w rozwoju, ale pozwoli zmniejszyć różnice pomiędzy regionami rozwiniętymi a zapóźnionymi.

Należy jednak zaznaczyć, że nowa perspektywa dla województwa mazowieckiego w latach 2007 – 2013 jest szansą do polepszenia i jego unowocześnienia poprzez realizację głównego celu, który jest zgodny z potrzebami społeczeństwa.

Literatura:

1. Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego 2007 – 2013 zaakceptowany przez Komisję Europejską 11 października 2007r., www.mazovia.pl.
2. Uszczegółowienie Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007 – 2013, www.mazovia.pl.
3. Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2006 r., nr 227, poz. 1658).